

Білецький В.С., Онкович Г.В., Онкович А.Д., Білецький В.В.

КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ФАХОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ СПІЛЬНОТИ “НАФТОГАЗОВОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ”

Професійно орієнтована медіаосвіта в останні десятиліття активно розвивається в ряді країн, в т.ч. в Україні. Технології використання масовокомунікаційних текстів з освітньою метою об'єднує поняття «медіадидактика». Нині воно стало «парасольковим».

У статті проаналізовано розвиток професійно орієнтованої медіадидактики вищої школи, наявний вітчизняний досвід техніко-технологічної блогодидактики у нафтогазовій інженерії. На прикладі ресурсу Фейсбук «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» здійснено комп'ютерний контент-аналіз фахових блогів з нафтогазової інженерії, висвітлено прийоми і методи використання інженерної блогодидактики в освітньому процесі з метою розвитку медіакомпетентності фахівців.

Введено в науковий обіг інформацію про досвід застосування фахових блогів з нафтогазової справи у соціальній мережі. З опертям на комп'ютерний контент-аналіз представлено дані про ефективність вітчизняних блогів з нафтогазової освіти. Також подано конкретну інформацію з практики створення і застосування фахових блогів нафтогазового спрямування у Фейсбук. Показано географію користувачів фахової блогосфери, параметри їх активності, часові виміри запиту інформації, активність користувачів за віковими категоріями. Зроблено висновок про необхідність формування науково-освітнього центру за напрямком “Нафтогазова інженерія та технології” на Східній Україні, а також доцільність акредитації цього фаху у вишах Києва.

Ключові слова: соціальна мережа; Фейсбук; блог; освітній простір; медіаосвітня технологія; медіадидактика; професійно-орієнтована медіаосвіта; педагогічна блогодидактика; інженерна блогодидактика; нафтогазова інженерія, комп'ютерний контент-аналіз.

Мета. Проаналізувати наявний вітчизняний досвід техніко–технологічної блогодидактики у нафтогазовій інженерії на прикладі ресурсу Фейсбук «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”».

Методика. Огляд, комп'ютерний контент–аналіз фахових блогів з нафтогазової інженерії у ресурсі Фейсбук.

Результати. На прикладі підготовки спеціалістів для нафтогазової сфери висвітлено прийоми і методи використання інженерної блогодидактики, зокрема, Фейсбуку, в освітньому процесі з метою розвитку медіакомпетентності фахівців.

Наукова новизна. Введено в науковий обіг інформацію про досвід застосування фахових блогів з нафтогазової справи у соціальній мережі. З опертям на комп'ютерний контент-аналіз представлено дані про ефективність вітчизняних блогів з нафтогазової освіти.

Практична значимість. Подано конкретну інформацію з практики створення і застосування фахових блогів нафтогазового спрямування у Фейсбук. Показано географію користувачів фахової блогосфери, параметри їх активності, часові виміри запиту інформації, активність користувачів за віковими категоріями. Зроблено висновок про необхідність формування науково-освітнього центру за напрямком «Нафтогазова інженерія та технології» на Східній Україні, а також доцільність акредитації цього фаху у вишах Києва.

Актуальність. Медіаосвіта як нова педагогічна галузь, своїм змістом зорієнтована на людину, виокремилась відносно недавно. Її поява в освітньому просторі була обумовлена інноваційним освітнім процесом, суспільною потребою, оскільки розвиток засобів масової інформації і комунікації та їх залучення до процесу навчання і виховання значно активізували творчий пошук освітян у багатьох країнах. Цим і обумовлена актуальність даної статті, спрямованої на привернення уваги освітнього загалу до нових медіаджерел як засобу розвитку й саморозвитку особистості.

Об'єктом дослідження є віртуальні професійно-орієнтовані медіатексти в мережі Інтернет, предметом – авторські сторінки, сайти, блоги в соціальній мережі. При роботі використовувались загальнонаукові методи аналізу та синтезу, узагальнення та екстраполяції, системний та структурно-функціональний підходи, загально-філософська і психолого-педагогічна методології, контент-аналіз. Методологія медіадосліджень є міждисциплінарною, спирається на класичну філософську методологію аналізу соціокультурних феноменів. Для якісного і кількісного аналізу результатів впровадження науково-педагогічної блогодидактики в нафтогазовій галузі застосовано комп'ютерний контент-аналіз [10; 23].

Особистість як соціальна істота інформаційного суспільства без медіакультури не існує [22]. Взаємозв'язок особистості з соціокультурним середовищем є наскрізною домінантною ідеєю філософських настанов, що відтворюють нові явища в медіаосвіті.

Медіадидактика об'єднує різні медіатехнології відповідно до стратегічних цілей. Технології ці спираються на відповідні медіаджерела, опрацьовують різні медіапродукти відповідно до завдань освітнього процесу. Причому, саме медіаосвітні технології, котрі інтенсивно розвиваються останнім часом, посідають провідне місце і в самоосвіті особистості. Нашою метою є прагнення привернути увагу спільноти до освітніх можливостей блогів, котрі ми наразі розглядаємо не з позицій медіагалузі, а з педагогічних потреб, відтак говоримо про блогодидактику як один із складників медіадидактики.

Поняття «блогосфера» (від англ. blogosphere) – термін, що означає сукупність всіх блогів як спільноту або ж соціальну мережу [20]. Десятки мільйонів блогів, що існують в світі, звичай тісно пов'язані між собою, блогери читають і коментують один одного, посилаються один на одного. Це поняття (позначимо його як «журналістське») робить наголос на одну з основних відмінностей блогів від звичайних веб-сторінок та інтернет-форумів: пов'язані між собою блоги можуть становити собою динамічну всесвітню інформаційну оболонку. Найвні класифікації блогів за такими різновидами:

за автором: Особистий (авторський, персональний) блог – ведеться однією особою; «Примарний» – ведеться від імені чужої особи невизначеною персоною; Колективний (або соціальний) – ведеться групою осіб за правилами, визначеними власником; Корпоративний – ведеться усіма співробітниками однієї організації;

за наявністю мультимедіа: Текстовий – основним змістом такого медіа продукту є тексти; Фотоблог, основний зміст – фотографії; Музичний – основний зміст – музичні файли; Подкаст і блогкастинг – основний зміст надиктовується та викладається у вигляді аудіофайлів, Відеоблог, його основний зміст – відеофайли.

за особливостями змісту: Контентний блог публікує первісний авторський текст; Мікроблог – дописами тут є короткі щоденні новини з власного життя користувачів; Мониторинговий – блог, основним змістом якого є відкоментовані посилання на інші сайти чи блоги; Цитатний – блог, основним змістом якого є цитати з інших блогів; Сплוג – спам-блог;

за технічною основою: блог stand-alone – блог на окремому хостингу та рушії (cms); Блог на блог-платформі – ведеться на потужностях блог-служб (livejournal, liveinternet та ін.); Моблог – мобільний блог, наповнюється з мобільних чи портативних пристроїв.

Як показують наші спостереження, в соціальній мережі присутні блоги, які не підпадають під зазначені класифікаційні ознаки. Ми розглянули ті, котрі позначили свого часу як «педагогічні» й «науково-педагогічні» і які щонайперше переслідують освітню мету [7, 8, 14]. Тож професійно-орієнтовані авторські сторінки в соціальній мережі розглядалися як спосіб підвищення фахової самоосвіти [18]. Постає необхідність активізувати освітні можливості блогів, котрі освітяни розглядали не з позицій медіагалузі, а з педагогічних потреб. Блогодидактика як один із складників медіадидактики орієнтувала на використання блогів саме з освітньою метою. Зокрема, у низці публікацій було проаналізовано наявні дослідження з використання професійно-орієнтованих медіаджерел у вищій школі; розглянуто медіаосвітні технології, котрі використовуються у медіадидактиці вищої школи; встановлено роль віртуальних медіаосвітніх джерел у розвитку і саморозвитку особистості; розроблено класифікацію наявних блогодидактичних систем; запропоновано деякі практичні прийоми і методи використання науково-педагогічної блогодидактики у фаховій підготовці.

У попередніх публікаціях ми вже звертали увагу на потенційні можливості професійно-орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців [1; 4, 11, 12, 13], розкривали зміст термінів «інформаційна грамотність», «медіаграмотність», «медіаінформаційна грамотність» та «медіакомпетентність фахівця», поданих як у дослідженнях зарубіжних науковців, так і в працях українських дослідників [5; 6; 7; 8], обґрунтовували необхідність розуміння «парасолькового» поняття «медіа-інформаційна грамотність» як одного із базових у сучасному суспільстві знань [7]. Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальному процесі вищої школи.

Професійно орієнтована медіаосвіта в останні десятиліття активно розвивається в ряді країн – Німеччині, Португалії, Бразилії, Австрії, Росії, Непалі, Іраку, Китаї. І це добре відтворено на науково-метричному майданчику [<https://www.researchgate.net/>]. Цей наукометричний майданчик, researchgate, представляє цікаві матеріали, вони автоматично перекладаються й українською й з української. Багато праць дослідників з усього світу можна читати в прямому доступі. Читачі можуть поцінувати їх – рейтинг відіб'ється на екрані. Нові публікації зі сфери ваших інтересів автоматично надсилаються вам. Крім того, постійно фіксується кількість осіб, котрі читали ваші матеріали (конкретно по кожній праці, представленій на майданчику). Також є інформація про вакансії в різних університетах світу. Кожен щодня може бачити кількість читачів власних матеріалів. Можна побачити, яким університетам цікава:ваша праця. І ще багато чого потрібного є на цьому майданчику. Щотижня на ФБ-сторінці «Медіадидактика професора Ганни Онкович» представлено перелік країн, котрі читають українського медіадидакта. Це може бути опосередкованим свідченням, в яких країнах є дослідники, котрі працюють в заданому інформаційно-освітньому полі. Наприклад, на тижні, що закінчився 9 травня, українські публікації з медіадидактики читали (зазвичай подають 15 країн): *Україна + 201 Франція + 17 Росія + 15 Сполучені Штати + 11 Мексика + 8 Польща + 5 Фінляндія + 4 Німеччина + 3 Колумбія + 3 Маврикій + 3 Туреччина + 3 Казахстан + 2 Молдова + 2 Іспанія + 2 Китай + 2*. На тижні, що закінчився 23 травня: *Україна + 262 Росія + 27 Німеччина + 7 Індія + 4 Польща + 4 Індонезія + 3 Сполучені Штати + 3 Румунія + 3 Нідерланди + 3 Франція + 2 Білорусь + 2 Бангладеш + 1 Колумбія + 1 Таїланд + 1 Тайвань + 1*.

Технології використання масовокомунікаційних текстів з освітньою метою об'єднує поняття «медіадидактика», котре нині стало «парасольковим». Адже із розвитком нових і новітніх медіа з'явилися нові поняття – інтернет-дидактика, сайтодидактика, вебінародидактика, книгоспалах-дидактика. Ці медіадидактичні поняття вказували на інтернет-джерело. Блогодидактика – одне з них, яке на сьогодні має кілька перспективних відгалужень.

У даній статті ми ведемо мову про науково-педагогічну блогодидактику [ ], орієнтовану на інженерний фах.

Світова блогосфера в галузі «Нафтогазова інженерія» представлена багатьма – вже розвиненими і в стадії розвитку – ресурсами. Це, зокрема:

«Drillers Club Knowledge Box» – 40 тис. учасників (<https://www.facebook.com/groups/drillersclub/about/>),

Oil & Gas Jobs, Загальнодоступна група · 17 тис. учасників (<https://www.facebook.com/groups/762033157160222/>);

Oil and gas international consultants, Приватна група, 80,5 тис. учасників (<https://www.facebook.com/groups/748052375300509/>);

Oil & Gas jobs (Onshore & Offshore), Загальнодоступна група · 80 тис. учасників (<https://www.facebook.com/groups/401305544076909/>);

Вітчизняна українська блогосфера в галузі «Нафтогазова інженерія» представлена декількома блогами у Фейсбук, зокрема:

- блогом «Нафтогазова освіта» (https://www.facebook.com/groups/866495553505940/?multi_permalink=1032710503551110%2C1032176773604483&notif_id=1524010543948588&notif_t=group_activity&ref=notif);

- блогом «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» (https://www.facebook.com/groups/145315129579851/?hc_location=group).

Наразі ми ставимо перед собою мету проаналізувати наявний вітчизняний досвід техніко-технологічної блогодидактики у нафтогазовій інженерії на прикладі ресурсу Фейсбук «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”». Для цього вирішуємо такі завдання: – проаналізувати географію користувачів фахової блогосфери, параметри їх активності;

- проаналізувати часові виміри запиту інформації, активність користувачів за віковими категоріями;

- співвіднести (порівняти) географію фахової зацікавленості ресурсом Фейсбук «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» та географію наукових шкіл та вишів, акредитованих за даною спеціальністю в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Медіаосвітній напрямок педагогіки сформувався у другій половині ХХ ст., коли постала проблема готувати тих, хто навчається, до життя в інформаційному суспільстві, формувати у них уміння користуватися інформацією в будь-якому вигляді, здійснювати комунікації, усвідомлювати наслідки впливу на людину засобів інформації, особливо – засобів масової комунікації [10, 13, 15, 17]. Нині медіапедагогіка набула широкого розмаху. Зокрема, в Німеччині існують науково-дослідні інститути, котрі виконують наукові дослідження у цій галузі. У медіапедагогіці німецькі фахівці, наприклад, виділяють два взаємозв’язані між собою напрямки: 1) суспільно-критична медійна педагогіка, яка має на меті зміну суспільства через такі її засоби, як здатність ідеологічної критики; здатність впливу на медіасистему; здатність використання альтернативних медій; 2) політично-мотивована медійна педагогіка, яка ставить собі за мету боротьбу проти маніпуляцій за допомогою медій [21, с. 278]. Визначальною метою медійного виховання є підготовка молоді до критичного сприймання медіа, медійна дидактика стосується функціонування мас-медіа у процесі навчання.

Блог-сторінку «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» створено: 27 грудня 2017 р., назву змінено: 27 лютого 2018 р. В презентації сторінки адміністратори зазначають: «Філософія цієї групи спрямована на популяризацію нафтогазової освіти в Україні». Адміністраторами групи стали відомі фахівці в цій галузі. Станом на травень 2021 року група нараховувала 1200 учасників. Мова матеріалів блогу переважно українська, окремі матеріали подаються англійською.

Комп’ютерний контент-аналіз блогу «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» в часових рамках «весна 2021 року» проведено на основі ряду динамічних кривих та гістограм (рис.1), показує очевидний прогрес проекту за показниками: кількість учасників (всього 1200, при цьому 925 активних учасників; публікації за 60 днів весни 2021 р. – 124, приріст 11% у порівнянні з 22 січня 2021 р. – 22 березня 2021 р.; водночас коментарі + 133% до попереднього періоду; реакції на публікації – 519, що складає +3%). Публікації, коментарі та реакції порівняно рівномірно розподілені по днях тижня.

Рис. 1. Завантажені дані (дописи, коментарі, реакції) та активні учасники блогу «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» за період 23 березня 2021 р. – 21 травня 2021 р.

Найбільш популярний день відвідин сайту – п’ятниця. Популярна година – 10.00 (рис. 2).

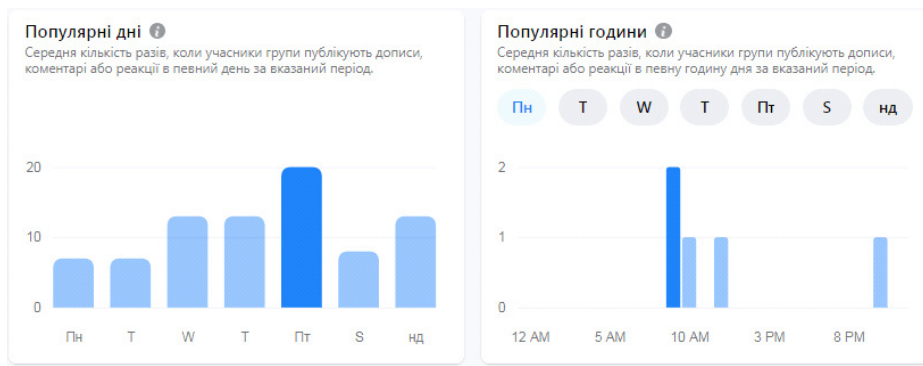

Рис. 2. Популярні дні і години відвідин сайту «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”»

Аналіз учасників блогу за віком і статтю (рис. 3) показує, що більшість учасників (78%) – чоловіки, 22% – жінки.

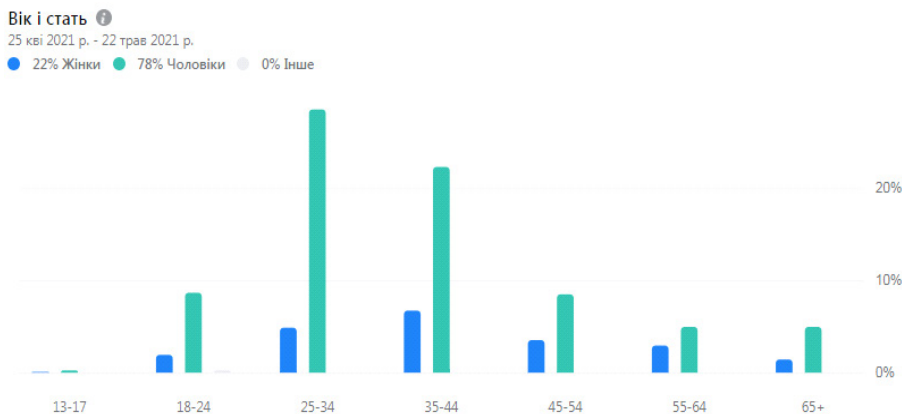

Рис. 3. Аналіз учасників блогу «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» за віком і статтю.

Інтерес до матеріалів блогу найбільше виявляють вікові категорії 25-34 роки (до 35% всіх учасників) та 35-44 роки (близько 25 % учасників). Інтерес фахівців вікової категорії 55-65 років незначний – близько 5% учасників блогу. Натомість категорія 18-24 роки дає до 8% учасників.

Географія учасників блогу: Україна – 1143 учасника, Польща – 8, Росія – 8, Сполучені Штати Америки – 4, Франція – 3, Чехія – 3, Єгипет – 2, Словаччина – 2, Ірак – 2, Індонезія – 1.

Популярні міста (по Україні): Полтава – 267 учасників, Київ – 109, Івано-Франківськ – 94, Харків – 82, Охтирка (Сумська область) – 32, Дрогобич (Львівська область) – 31, Гадяч (Полтавська область) – 28, Красноград (Харківська область) – 26, Дніпро – 23.

Таким чином, старопромисловий Західний нафтогазоносний регіон України представлений тільки 125 учасниками, Східний нафтогазоносний регіон України дає найбільше учасників – понад 850, а Південний нафтогазоносний регіон України практично не представлений взагалі, що дивно. Показово, що Київ, виші якого не готують фахівців зі спеціальності “Нафтогазова інженерія та технології”, дає понад 100 учасників блогу, а Дніпро, де ця спеціальність акредитована у «Дніпровській політехніці» - тільки 23 учасники.

З цих даних можна зробити попередні висновки про зміщення освітнього і наукового інтересу до спеціальності “Нафтогазова інженерія та технології” із Західної України на Східну Україну – у новопромисловий нафтогазовидобувний регіон «Полтава – Харків – Суми (частково) – Дніпро (частково)». По-друге, можна рекомендувати профільним вишам Києва відкрити таку спеціальність (наприклад, у «Київській політехніці»). Що стосується Південного нафтогазоносного регіону, то ситуація там із зацікавленістю до спеціальності “Нафтогазова інженерія та технології” потребує додаткового аналізу.

Висновки:

- Наявність власного блогу чи сайту стала професійною необхідністю і ознакою освітянина XXI століття, котрий зобов’язаний бути медіа- та інформаційно грамотним. В статті (на прикладі новітніх медіа) проаналізовано історію розвитку поняття «медіадидактика», а також представлено країни, котрі спостерігають за розвитком української школи медіадидактики на науково-метричному майданчику «researchgate».

- Блогодидактика педагогів – частина освітнього простору, котра твориться креативними освітянами-новаторами із залученням різних педагогічних технологій. Завдяки творенню таких блогів, орієнтованих на навчання різних навчальних дисциплін, учитель стає справжнім медійником. Знання педагогом особливості того чи іншого медіа стають ознакою фаховості, адже сучасна освічена людина має володіти медіа-інформаційною грамотністю, що спонукало нас розглядати саму медіаосвіту як педагогічну технологію, яка сприяє саморозвиткові. Предметна блогодидактика педагогів досить різноманітна і добре представлена в інформаційному просторі. Сторінки педагогів – додаткове джерело новітньої й актуальної фахової інформації.

- Новітні медіаджерела стають актуальними навчальними посібниками з дисциплін фаху, який вони опановують у вищій школі, у самоосвіті – адже привчають послуговуватися медіаджерелами у професійному розвитку впродовж життя. І чим раніше студенти це усвідомлять, тим кращим буде освітній результат і успіхи у післявишівській самостійній професійній творчості. У такий спосіб професорсько-викладацький склад навчальних закладів України приєднується до розвитку професійно-орієнтованої медіаосвіти, сприяє розвитку медіадидактики вищої школи.

- У даній статті це проілюстровано введенням у науковий обіг інформації про досвід застосування фахових блогів з нафтогазової справи у соціальній мережі. З опертям на

комп'ютерний контент—аналіз представлено дані про ефективність вітчизняних блогів з нафтогазової освіти, що засвідчує географію користувачів фахової блогосфери, параметри їх активності, часові виміри запиту інформації, активність користувачів за віковими категоріями. На основі цієї інформації можна зробити висновок про необхідність формування науково-освітнього центру за напрямком «Нафтогазова інженерія та технології» на Східній Україні, а також доцільність акредитації цього фаху у вишах Києва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Biletsky Volodymyr, Onkovych Anna, Yanyshyn Olha. Media Education Technologies in Developing Students' Professional Competence // The Sixth European Conference on Information Literacy (ECIL)/ September, 2018. Abstracts. Editors: Sonja Špiranec, Serap Kurbanoğlu, Joumana Boustany, Esther Grassian, Diane Mizrachi, Lorienne Roy, Denis Kos Publisher: Information Literacy Association (InLitAs) / <http://ecil2018.ilconf.org/wp-content/uploads/sites/6/2017/09/>. – P.165.
2. Huber, L. Hochschuldidaktik als Theorie der Bildung und Ausbildung / Ludwig Huber // In: Dieter Lenzen (Hrsg.): Enzyklopädie Erziehungswissenschaft. Ausbildung und Sozialisation in der Hochschule. Band 10. – Klett, Stuttgart / Dresden, 1995. – S. 114–138.
3. Volodymyr Biletsky, Hanna Onkovych, Olha Yanyshyn. Media Education Technologies in Developing Students' Professional Competence// Tbilisi, Georgia: Publishing House “UNIVERSAL” / WEST–EAST: Scientific Journal. – 2019. Vol 2/2, № 1 (October, 2019)./ – С.110 – 114.
4. Білецький В. С., Онкович Г. В., Ткаченко М.В. Інженерна блогодидактика в навчальному процесі вищої школи (на прикладі підготовки фахівців нафтогазової сфери) PR и СМИ в Казахстане: сборник научных трудов. – Қазақстандағы PR және БАҚ: ғылыми еңбектер жинағы / сост. и гл. ред. Л.С. Ахметова. – Вып. 18. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 426 с. ISBN 978-601-04-4546-8. -С. 155-171.
5. Білецький В.С., Онкович Г.В., Ткаченко М.В. Інженерна блогодидактика у процесі навчання майбутніх фахівців нафтогазової сфери // Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів: тези доповідей міжнародного науково-практичного семінару. – Х. : Видавництво Іванченка І. 2019. – 438 с. – С. 46-51. ISBN 978-617-7675-00-7
6. Білецький В.С., Онкович Г.В., Ткаченко М.В. Інженерна блогодидактика у нафтогазовій справі // Геотехнології, 2019. – Ч. 2. – С.55 – 63.
7. Білецький, В.С., Онкович, Г.В., Онкович, А.Д. Нове в медіаосвіті: науково-педагогічна блогодидактика // Івано–Франківськ : Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2018. – № 4(48). – С.380–391. ISSN 2304–7402.
8. Блогодидактика на уроках // Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка, 2018. – № 8.
9. Ганна Онкович, Володимир Білецький, Артем Онкович, Микола Ткаченко. Нове у вищій освіті: інженерна блогодидактика // Вища школа, 2019. № 1 (174). – С.26 – 33.
10. Костенко Н.В. Масова комунікація. // За ред. С.О. Макеєва. – К.: Українська енциклопедія, 1999. – С.153-181.
11. Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів /за науковою редакцією д. пед. н., проф. Г.В. Онкович // Г.В. Онкович, К. Є. Балабанова, І.Ю. Гуріненко,

- Н.М. Духаніна, А.Д. Онкович, І. А. Сахневич, О.К. Янишин. – К.: Логос, 2013. – 195 с.
12. Медіакомпетентність фахівця : кол. монографія / Г.В. Онкович, Ю.М. Горун, В.О. Кравчук, Н.О. Литвин, І.В. Костюхіна, К.А. Нагорна; за наук. ред. Г. В. Онкович; НАПН України, Ін-т вищ. освіти. – Київ: Логос, 2013. – 286 с.
  13. Онкович А.В., Онкович А.Д. Медиа – и информационная грамотность как зонтичное понятие обучающей среды // Профессионализм педагога: сущность, содержание, перспективы развития. – М. : МАНПО ; Ярославль : Ремдер, 2014. – С. 328–332.
  14. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі // Вища освіта України. – 2014. – № 2. – С. 80 – 87.
  15. Онкович Г.В. Медіадидактика вищої школи у розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців // Український інформаційний простір, 2020. – 1(5). – С.179-196.
  16. Онкович Г.В. Медіадидактика вищої школи: український досвід // Вища освіта України: теорет. та наук.–метод. часоп. – Київ, 2013. – № 1. – С. 23–29.
  17. Онкович Г.В. Новітні терміни медіаосвіти та медіадидактики // Лінгвістика. Лінгвокультурологія. Кроскультурна і міжкультурно комунікація: проблеми, питання, рішення. – Дніпро, ДНУ ім. Олеса Гончара, 2018. – № 12. – Частина 2. – С.277–291.
  18. Онкович Г.В. Професійно–орієнтовані авторські сторінки в соціальній мережі як спосіб підвищення фахової самоосвіти // Новітні технології у викладанні мов іноземним студентам: матеріали семінару. – Харків, ХНАДУ, 2018. – С. 187 – 192.
  19. Онкович Г.В. Розвиток медіадидактики вищої школи: український досвід // Обрії друкарства, 2020. – № 1(8). – С. 130-150.
  20. Онкович, А. (2021). Соцмережа Фейсбук та інформаційно-психологічні операції. Український інформаційний простір, 1(7), 206–220. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(7\).2021.233974](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(7).2021.233974)
  21. Робак В. До питання про розвиток медіапедагогіки у Німеччині / Робак Володимир // Другий український педагогічний конгрес: Збірник матеріалів конгресу. – Львів: ТзОВ Камула, 2006. – С.275 – 286.
  22. Соскін О.В. Інвестиції в людський розвиток в умовах глобальної трансформації: Навч. посібник / Соскін О.В., Воронкова В.Г., Ажажа М.М. – Львів: Магнолія, 2006, 2011. – 602 с.
  23. Юськів Б. М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід. – Рівне: Перспектива, 2006. – 203 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Drillers Club Knowledge Vox (блог). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/drillersclub/about/>
2. Knowledge Vox Training Center – KBTC (спільнота). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/kbtc.mm/>.
3. Медіадидактика професора Ганни Онкович (група). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/1281772531926788>

4. Нафтогазова освіта (група). Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.facebook.com/groups/866495553505940/?ref=br_rs
5. Освіта за спеціальністю «Нафтогазова інженерія та технології». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/145315129579851/about/>
6. Інтернет-освіта як нова парадигма викладання та вивчення вищої освіти в Непалі Проблеми та проблеми. Available from: https://www.researchgate.net/publication/343655645_Online_Education_as_a_New_Paradigm_for_Teaching_and_Learning_Higher_Education_in_Nepal_Issues_and_Challenges [accessed Jun 09 2021].
7. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%BB%D0%BE%D0%B3>:

Professionally oriented media education in recent decades is actively developing in a number of countries, including – in Ukraine. Technologies for the use of mass communication texts for educational purposes are united by the concept of “media didactics”. Now it has become “umbrella”.

The article analyzes the development of professionally oriented media didactics of higher education, the existing domestic experience of technical and technological blog didactics in oil and gas engineering. On the example of the Facebook resource “Education in the specialty” Oil and Gas Engineering and Technology “” computer content analysis of professional blogs on oil and gas engineering, techniques and methods of using engineering blog didactics in the educational process to develop media competence.

Information on the experience of using professional blogs on oil and gas business in the social network has been put into scientific circulation. Based on computer content analysis, data on the effectiveness of domestic blogs on oil and gas education are presented. Specific information on the practice of creating and using professional oil and gas blogs on Facebook is also provided. The geography of users of the professional blogosphere, parameters of their activity, time measurements of information request, activity of users by age categories are shown. The conclusion is made about the need to form a scientific and educational center in the field of “Oil and Gas Engineering and Technology” in Eastern Ukraine, as well as the feasibility of accreditation of this specialty in the universities of Kiev.

Key words: *social network; Facebook; blog; educational space; media educational technology; media didactics; professionally-oriented media education; pedagogical blog didactics; engineering blog didactics; oil and gas engineering, computer content analysis.*